

לב:

## אחד דיני ממונות פרק רביעי סנהדרין

## מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. לא תעשו עול  
במשפט לא תעשו פני דל  
ולא תהדרו פני גדול  
בצדק השפט צמיחה:  
ויקרא ויטו  
2. צדק צדק תרדף למען  
תחיה ותרשת את הארץ  
אשר יי אלהיך נתן לך:  
דברים כז  
3. והשבעי אתה חזק  
ואמר אל האשה אם לא  
שקב אתי ואם לא  
שיתת טמאה תחת אישך  
תקני ממי המרים  
המאריים אלה:  
במדרש ד יט

## הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רבא חמר  
זכר והלוחות איבא למיחם  
לנעילת דלת הס"ד:

## דגהות הגר"א

[M] גם, אחר חנינה בן אהרן  
 ר' יהושע ב"ר לוי:

מוסף רש"י

מסייעין את העדים.  
שחמדים עלות נפשות  
וכשנודקין אותן היו מסייעין  
אותן מפינה לפינה ומלשכה  
ללשכה: (סוטה ח. א.)

**עשו.** כ"ד בדיוי ממונות לא יסלמו דדילמא אי עבוקת להו לדרס  
להתקור הזה רוחא למיתלא ולא הוו טעו: **כל שכן אהבה עובל.**  
**המחיראין להפסד ע"י** בדיוי טועין: **רבא אמר.** תרווייהו בתר  
התקנות דרבנן וממנתינ כדדי קנסות דליכא למחש לנעילת דלת אבל  
בהדלות והולאות דליכא (ה) למחש  
לנעילת דלת בהדלות והולאות  
דדיוי מלווה חס בל לידון בעדי  
הודאה שהודה לו בפניהם או בעדי  
הולואה שהולויו בפניהם דליכא  
למחש לנעילת דלת: **מרומה.** שנית  
דין מכירין במוצע או שהוה רמאי או  
מכניה טענת רמאי דבכדיו: **בדק**  
**שפט.** ולא כחיי בדק דלקס להויר  
כ"ד לדיקדק בו כל קר דלוקס ולחוקי  
מכניהם: שפיר איתרלו בחד מהני

שנינו אי כרבי חנינא אי כרבא  
 כר כר פלא: **אבל קראי**. דרמי לכו  
 ריש לקיש לא קשו ולדק דק לאו  
 לרישא ומתקריא אחי אלף דק  
 שלך ולדק פסרה שלך לפי ראות עיניך  
 ולא תדרוך את האחד ויחד מחבירי:  
**שפיסן טוכטוט**. שדמוקן וז את זו  
 ואס בוז אחד וז. משתקף אחת אל  
 היבשה עד שחטבוה ביחדה ואח"כ  
 חטבוה היא: **מעלות כיוס חורון**.  
 מקוים לא ואין דרך לנטות ימין ושמאל  
 וארץ הא' לנטות לאחוריה עד שמואל  
 מקוים לנטות: **אס עלות שפיסן**.  
 כגון זה עולה מזל זה חס עולה מזל  
 זה ופוגעות בראש חורו של זה הר  
 הדיקעה פמוק מיימן ומשמאל:  
**קרובה**. לעיר: **ומעלות שר**.  
 לאחת ומידה: **קול רייסין**. שגשמיין:  
**כבורי**. מקוים: **שבוט הכן שבוט**  
**הכן**. סימן הוא שיש שם ברית מילה  
 כמכרז ואומר שבוט הכן כלן והריסות  
 סימן לשמיות שממנין למכת המיתוק  
 ושעת גזירת המלכות: היה שגורו שלא  
 למול והיו יראים להוציא קול וקצבו  
 סימן זה: **אור הכר כבור חיל**.  
 כיון אז נרות נראים הרבה בלילה  
 סימן הוא כמו שזעק משתה שם  
 משתה שם. ברית מילה קרי שבוט  
 הכן על שם הוא לטוף שבוט: **אס**  
**חכמים לשיבש**. כיון הוועד שם  
 בית דין קצוע כגון אחר ר' אליעזר  
 גלדז וכן כולם כל שואחד למקומו:  
**גלול**. לפומבדיתא דקמין ב"ה' אפי  
 (כ): עד שראוה כל הגולה לפניו  
 כמדות אש ואמרין (שם ק"ג):  
 מאי גולה אמר אבי' פומבדיתא  
 שיעקר ישיבת גלזל שם היתה:  
**אחר חכמים**. סנהדרין גדולה: **היכי**  
**אמרי'**. בפומביתא וכו' שמביטין

לעדים: מי יימר דוקאמרימו. שמה צנעה באתם וזו היא פתיחה  
מכמיטין אותן ויחזרו בכן בתוך כדי דיבור: ופרטין וליחאמו.  
בין אם העדים קרסו קבלת עדות ממקום למקום וממחד למחד  
למקום אחר: אָן רחיין לכו. ומביט ודברים יע' וצברת הרע:  
ו' ופרטין מי הוא מובטן. אי הוא מיתומה השמה קבלת גוסר  
עדי הזמה והא חובטן של אלו היא דילמא שתיק האי עד  
אחר כך מי וקיס דהוא עדות צטייל דהוא וכן פטורין דאין  
אמר. כך פותחין בזכות לאחר קבלת עדות אומר ממך דברכס  
כך נושאין ונותנין: אס לא שטיס הנקי. תחילת התנאי לזכות:  
מיכן

**באן** ברוך מרומה. לא שידעיש בו שהוא מרומה ד"כ אין (לנו)  
כל קדרשנין פכרס טעונות העדות (טענות ז') מזכר שקר  
קול רחיים בבורז: פ"ה שעת גזירת המלכות<sup>1</sup> היה שגור  
שלם למול וחי יראים להוליא קול וקטנו סימן וכן משמע  
בירושלמי דתוכחות (פ"ה) גבי הגזירה  
שגורז ביהודה דקאלמר מה סימן היה  
נר מגורס בצורני שמחה סס אור  
נר בצבור חיל טעט כפן פירוש קול  
ממגורס רחיים של גרוסות והא דכתיב  
בירמיה (י"ה) והאדנתי מהס קול  
שקול וקול שמחה קול חתן וקול כלה  
קול רחיים ואור נר אינא למימר  
שגס בראשונה היו עושין קולות אלו  
לגלס שמחה: **אור** הנר בברור ח"י.  
ממלא הנר להדליק נר במילה ומה  
שנגזר שנגזר להפסד המפה על הפסח  
שטחם פלורס ברס המוכר פירוש  
(י"ד דף ק: ז) מנהג גדול היה בירושלים  
כל זמן שהמפה פרוסה על הפסח  
אורחין נכסין: **איבי** אפר צה.  
הוא שקטלו עדותן של עדים ואם  
כתיב בנאלי חסמינן לכו הא  
כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד  
כ"כ"ה חסמינן כפן מוך כדי דיבור  
כ"כ"ה הא מי יימר דנאמרינו טפי  
ממך כדי דיבור וכו' ללא מטי  
הפסק לימא אחר כדי דיבור אמר'  
לכו ואף על גב דלין פסחיה וז'  
ומעלת ויש לומר ד"ה לטעני הא  
אלא דשפיר מעטי וע"ל דעד שלם  
הנחקרה עדותן כ"ד יכולין לומר  
מגורזין אלו כדנתיב בתוספתא  
מיהו בקוטרס פירס פסחיתא וזכר  
אלא דשרדס ומקורס ואילו ישרא  
וליתן וכפ' משמע נפ' חין נודקין  
(לקמן ד' מ.) דקמיא אס ממלא דכריס  
מכוונים פותחין:

[illegible][illegible]

עין משפט  
גר מצודה

א ב מיי פ'ג מל' עזות  
הל' ז (ופסיד' מל'  
נדרתו הל' ג' מ'סס  
ו'ש'ע ח'מ' מ'ל' נ'ס'ק  
ז'ס'ו מ'ט'י' ז'ד'  
ח'ל' ז' מ'י'י' מ'ל' ר'נ'ל  
הל' ז'י' מ'ס'ג ש'ק' מ'  
ו'ש'ע' מ'ק'ן מ'ק'ן ע'כ'  
ט'פ'ד' ז'  
י'ה (מ'י' פ'ו מ'ל'  
מ'ס'ד'ר'ו הל' ג' מ'  
ס'ז (ו'ש'ע' ח'מ' מ'  
ז'ד'פ' א' ו'כ'נ'ג'  
ח' מ'י' פ'י'ל' מ'ל' ע'ז'ת  
ה'ל'ס' ז'  
ז'מ'י' ש'ס' פ'י'כ' הל' א'  
מ'ס'ג ע'ז'ן ק'ו'ר ח'מ'  
מ'י' מ'ל'  
מ'י' פ'י' מ'  
מ'ס'ד'ר'ו הל' ז'

רבינו חננאל

ויבא תועיל חלל בפי  
 ויזין רמזי אפר דיי  
 מנות דרתינן האב דיי  
 נסות הן לעולם  
 ותיקרה ותיקרה ותי  
 דתי דתי באחרון  
 בהורות  
 [שיר]  
 דק ספס [אמר]  
 וילתו בהורות והלואות  
 תעתינן בדין  
 ורומה לפיכך צרך  
 וירשה תיקרה ברכי  
 דק צרך תרדון דאש  
 נמ מחתינן בשניין קרא  
 נח לדין צרך השטט  
 מיתן ארז דמתי צדק  
 צרך תרדון לשפה  
 ורתיא שתי סיפות  
 צרך בנר וזענו ו  
 נגד וכן נמליס  
 שפלות בית חורון א  
 ויבדו שיתין [שתיין]  
 בשעת וכן נמליס עונה  
 אשינה טענה הרהר  
 אדתי טענה מפי  
 צעה וכן קרבה  
 צעה וכן אשתינן  
 אכל אש שתינן